

Nagyváradai Estilap

Szerkesztőség: Strada Printul Carol
(Szilágyi Dezső-utca) 6

Egyes szám ára 2 Leu

Kiadóhivatal: Hegedüs Hirlapiroda
Calea Regele Ferdinand (Rákóczi-ut)

Január 8-ig tart az angol kormányválság

A választások végleges eredménye

— Az Estilap eredeti távirata —

A világpolitikát uraló kérdésekben az angol választások nyomán most némi szélsékeskedés kezdett.

Németország februárig időleges nyugalomba jutott. Ezt biztosítja befelé a Marx Vilmos kormánya által fenntartott katonai diktatura a közigazgatásban és pénzügyi téren a korlátlan rendelkezést biztosító felhatalmazási törvény. A német birodalom belső harcai tehát februárig ellanyhultak. Külpolitikailag pedig a világ legégetőbb kérdésének — a jóvátételi problémának — elintézésére vonatkozó tárgyalások iránya attól függ, hogy az angol kormány kikből alakul meg. Ezért tekintenek a világ hatalmi tényezői ma idegesen feszült érdeklődéssel az angol kormányválság megoldása felé. Erre pedig ebben az évben már nem kerül sor. Január 8-án nyílik meg az angol parlament, s akkor dől el minden.

Mára érkeztek be az angol választások végleges eredményei. (Zárjelben pártoknak a régi parlamentben való számát közöljük.)

Az új parlamentben helyet foglal 256 konzervatív (346), 192 munkáspárt (145), 156 liberális (115), 10 különböző párti (9).

A legutóbbi jelentés szerint a királynak az a kívánsága, hogy a parlament összeülésiége

január 8-ig Baldwin vezesse az ügyeket.

Baldwin ezirányban csak az Asquithal történt tárgyalás után dönt.

Szigorúan az alkotmány szerint járnak el.

A liberális sajtó különösen a Westminster Gazette tagadja a konzervatívok jóakaratu támogatását és hangsúlyozza, hogy

a liberálisok fenntartják a cíó szabadságukat.

Verzió kering egy munkáskormány alakításáról is. Ramsay Macdonald lenne a miniszterelnök és külügyi államtitkár. A pártvezér helyettese az alsóház

ban Clynes, kincstári kancellár Snowden és belügyminiszter Webbs lenne. Szó van Chamberlain minisz-

Ki lesz Anglia miniszterelnöke?

— Az Estilap eredeti távirata. —

Londoni jelentések szerint angol politikai körök Baldwin lemondásának elhalasztását kétféleképp magyarázzák:

Lehetséges az, hogy Baldwin csak néhány nappal halasztotta el távozását addig, amíg egyik vagy másik irányban tisztázódik a helyzet, de lehetséges az is, hogy Baldwin egy hosszabb átmenetre gondol abban a föltevésben, hogy a két nagy ellenzéki párt nem bukhatja meg a kormányt addig, amíg nem bontakozik ki az új kormány megalakulásának bázisa.

Általában eléggé ellentétes verziók voltak forgalomban. Az egyik szerint Baldwin fog az alsóház elé lépni és kormányoz addig, amíg az alsóház nem fejezi ki bizalmatlanságát iránta, közben kísérletet téve a konzervatív-liberális koalíció kiépítésére. A másik verzió szerint Baldwin lemond, amint meggyőződött arról, hogy a konzervatív párt elfogadja utóda gyanánt Austen Chamberlain-t, aki Bonar Law visszavonulása után már leader-e volt a konzervatív pártnak. Chamberlain azért volna alkalmas az új konzervatív kormány megalakítására, mert éveken át fáradozott a konzervatív-liberális koalíció fentartásán és élesen állást foglalt a tiszta konzervatív kormány ellen akkor is, amikor már negyedik éve volt abszolút többsége az alsóházban a konzervatív tábornak.

A harmadik verzió szerint Austen Chamberlain helyett az átmenet idejére a volt konzervatív vezér öccse venné át a kormány vezetését, Neville Chamberlain, akit Bonar Law nevezetett ki postatügyi miniszterre.

A negyedik verzió szintén egy új konzervatív kormányra gondol, addig, amíg sikerül helyreállítani a konzervatív-liberális koalíciót, de az új kormány élére Lord Derby hadügyminisztert szánja. Derbynek van egy jogcíme Baldwin örökének átvételére, azonkívül is, hogy családjának tizenhetedik tagja gyanánt örökölte a grófi címet: Baldwin védvamos programjának közzététele után a konzervatív párt egyik csoportja tudvalevőleg állást foglalt a védvamos visszaállítása ellen és ennek a csoportnak élén Lord Derby állott. Mivel a választások eredménye a védvamos politika bukása volt, eléggé logikus volna ez a megol-

terelnökségéről is. A helyzet teljes tisztázódása csak a parlament megnyitása idején, tehát január 8-án történik meg.

dás. Derby exponált hiva a francia szövetség fentartásának.

Az ötödik verzió számol azzal, hogy Baldwin eleget tesz annak a kívánságnak, amelyet három minisztere képviselt a tegnapi minisztertanácson és azt fogja ajánlani a királynak, hogy Ramsay Macdonald-ot bizza meg a kormányalakítás-sal. Az angol parlament hagyományai között nincsen precedens arra, hogy mi történjék, ha egy pártnak sincsen többsége az alsóházban.

Bratianu miniszterelnök rövid váradi vizitje

Biharmegye falvait látogatja meg

Eredetileg úgy volt, hogy ma érkezik Váradra Bratianu miniszterelnök, azonban ismeretlen okból ez a terv megváltozott. Tegnap délből a prefektúra telefonértesítést kapott Kolozsvárról, hogy a miniszterelnök, nagyszámu kísérettel délután 5 órakor Nagyváradra érkezik. Később az a hír jött, hogy Bratianu különvonata csak este hét órakor fut be Váradra, de 8 óra réig elmúlt, amikor Velence jelezte a váradi főpályaudvarnak a miniszterelnök különvonatát. Bratianut Reichard Franassavici belügyi államtitkár, Dimitri szenátor, Vararu közigazgatási vezérfelügyelő s Plesoianu miniszterelnöki kabinetfőnök kísérték el erdélyi utjára.

A váradi liberális párt nevében Porumb Nesztor és Dejeu Péter Biharmegye határán várták a kormány elnökét. A pályaudvaron a miniszterelnök fogadására megjelentek: Hodor Viktor dr. prefektus, Bucicodr polgármester, Aurel Gussi szig. rendőrfőnök, Catana Aurél rendőrprefektus, Bunescu rendőrigazgató, Ardelean Jusztin dr. v. prefektus és Bancila P. János volt szig. rendőrfőnök.

A munkáspárt szervezett bevonulása az alsóházba voltaképpen csak 1905-ben történt meg. Ezért gondolnak arra is, hogy az volna az alkotmányos megoldás ha a király a legnagyobb ellenzéki párt vezérét designálná, mivel a két ellenzéki párt együtt erős többségben van a konzervatív párttal szemben.

Lehetséges, hogy Macdonald a tervezett megbízatás esetén kísérletet tejjon a munkáspárt és a liberális pártok koalíciójának megteremtésére azon az alapon, hogy most az európai kérdés a legfontosabb: és annak megoldásáig háttérbe lehet szorítani a belpolitikai és a gazdaságpolitikai ellentéteket, amelyek elválasztják a liberális pártot a munkáspárttól.

A munkáspárt egy része idegenkedik a koalíció gondolatától, noha nem szabad megfélemlíteni arról, hogy a munkáspárt képviselői több, mint egy évtizede megszakítás nélkül helyet foglaltak az angol kormányban, előbb, mint a liberális párt szövetségesei és azután mint a nagy háborús koalíció tagjai.

Bratianu miniszterelnök nyomában megérkezése után leszállt szalonkocsijáról és a pályaudvar előtt pár percig felásátálva Hodor Viktor prefektussal megbeszélte a mai nap programját. — Eszerint a miniszterelnök ma hajnalban 5 órakor Tenkére utazott, ahol elsősorban a parasztnéppel akar érintkezésbe kerülni, hogy meghallgassa panaszait, kéréseit. Azután autón Biharmegye többi falvait járja be Bratianu, aki ma este utazik vissza Bukarestbe.

Az iparosok a cégtáblaadó enyhítését kérik

A nagyváradai iparosok ma délelőtt beadvánnyal fordultak a városi tanácshoz, s az iparosok cégtáblája után megállapított 300 lejes adónak 200 leire való leengedését kérelmezték.

Ugyancsak felebbezést nyújtottak be a piaci helypénzárak felemelése ellen is és tekintettel az iparosok amugy is nehéz anyagi viszonyára kérik ezeknek a helypénzeknek a leszállítását.

A tanács közelebbi ülésén dönt az iparosok kettős kérelme felett.

Jön A szerelem tragédiája Jön

Dorian
Filmszínház

Ma szerdán utoljára

Játék a sorssal

A kettős főszerepben:
Fenyő Emil

Dorian Film

Jön A szerelem tragédiája Jön

HIREK

A nemzetközi képkiallítás nagy sikere

Nem hozhat több meglepetést a párisi tavaszi tárlat sem, amelyen rendkívüli képszenzációk harsognak most a Katolikus Körben levő kiállításon. Czencz János női aktja világviszonylatban is különleges érték. Ez a kép nyerte 1922-ben a velencei kontinentális kiállításon az első díjat. Katona Nándorról, a „sziklák költőjéről” — mint azt Ady mondta róla — nekünk újat, szépet mondani nem is lehet. Iványi Grünvald kompozíciója és magyar hangulata. Révész Béla bravuros platinairjei külön-külön cikket érdemelnének.

KONCZ JÁNOS

Az utolsó század egyik legnagyobb hegedűművésze áll csütörtökön este Nagyváradi zenei publikuma elé. Az egyedüli reklám, amellyel a művészt mindenki fölé lehet emelni, a név: Koncz János! Váradi koncertközönsége ez alkalommal fényesen igazolta is, hogy nagy művész kell! — és nem reklám, — mert páratlanul nagy érdeklődést tanúsít a koncert iránt. Jegyeket kizárólag a Musica árussít.

* Az Orvos Egylet f. hó 13-án (csütörtök) d. u. 6 órakor a Bábaképezde tantermében szakülést tart. Tárgysorozat: 1. Dr. Konrád Béla: Betegbemutató. 2. Dr. Kenéz Lajos: Röntgen referáda. 3. Dr. Molnár Vilmos előadása.

* A Marmarosch-bank új nagyváradi vezetősége. Directiunea Banței Marmarosch, Blank & Co. S. A. aduce la cunoștință în urma rechemerii la Centrala a D-lui Jancu Marchitz, conducerea Sucursalei Oradea o are Domnii Directori Fr. Grossu și Ionel I. Seitan având ca procurist pe Domnul Albert Balazs; două din semnăturile lor angajând valabil banca.

A Banca Marmarosch Blank & Co. S. A. igazgatósága közli, hogy Jancu Marchitz urnak a központba történt visszahívása folytán a nagyváradi fiók vezetését Fr. Grossu és Ionel I. Seitan igazgatókra ruházta, akik mellett cégjegyzőként Balázs Albert ur van beosztva. Fentnevezettek közül kettő jogérvényesen jegyzi a céget.

* Nem azonos... Tegnap hírt adtunk arról, hogy egy Breier Lajos nevű egyént a rendőrség letartóztatott negyedmagával. Breier egy betörőtársaságnak volt a tagja. Ma megjelent a szerkesztőségünkben Breier Lajos nagyváradi villanyszerelő s annak konstatálását kérte, hogy ő nem azonos a letartóztatott Breierrel. Tehát: konstatáljuk, hogy nem azonos.

* Perzsaszőnyegek kisorsolása. December 20-ikán kerül sor hat gyönyörű perzsaszőnyeg kisorsolására. Már csak kevés sorsjegy kapható 20, 50 és 100 lejes áron a Hegedűs Hirlapirodában, vagy Szász Annánál Ferdinánd király (v. Rákóczi) ut 30. jobbra. Ugyanott a perzsaszőnyegek is megtekinthetők.

* Vigh Mancsi Nagyváradon tartózkodik. Néhány év előtt ünnepezt primadonnája volt a nagyváradi színháznak Vigh Mancsi, a budapesti Városi Színháznak kiváló művésznője. Tegnap óta Nagyváradon tartózkodik, s ma színes emlékeket idézve, megjelent a decemberi korzón. A művésznőt privát dolgai szőllítették Váradra.

LYA MARA legújabb alakítása

Szerda Csütörtök

Megaláztak és elnyomottak

Dosztoevszky híres regénye után

Nagy dráma 5 hosszú felvonásban

Ezt megelőzi egy kacagtató vígjáték az „APOLLÓ” moziban

* Ötszáz lejért eladta a leánya becsületét, Lopott, hogy szeretőjét kitarthassa. Egy uri család megtévedt sarja, Avram Nicolau pereskedése stb., stb. Szenzációs tartalommal jelenik meg a Gyilkos e heti száma, mindenki vegye meg. A hét végén jelenik meg a Gyilkos ünnepi nagy képes albuma, mely 300 oldalon lát napvilágot, érdekes és nevezetesebb dolgokat fog tartalmazni. 50 pesti író munkájával bővítve. Egyes szám ára 20 lei. Kapható az összes árusító bódékban és hirlapirodában.

* Az Apolló mozgósínházban ma, szerdán Dosztoevszky híres regénye, a *Megaláztak és elnyomottak* 5 hosszú felvonásos nagy dráma kerül vetítésre. Dosztoevszky remekének női főszerepét Lya Mara, a legbájosabb filmművésznő alakítja, aki nek méltó partnere Ehrich Kaiser Titz, ki a férfi főszerepet játssza. A Lya Mara-filmet megelőzi egy kacagtató vígjáték. Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.

* Singli zongora börgarnitúra, teli háló, ebédlő álló órával, perzsa és gyári szőnyegek, hencsertakarók, és Wertheim-kasszák minden elfogadható árban Beck és Benjáminnál Str. Cogalniceanu (Váradi Zsigmond-u.) 11. Telefon 1703.

* Őszi és téli időnyire angol szövet kiegészítőim megérkeztek. Hackmayer ruházóháza, Kossuth-utca 2.

* Felhívás. A f. május havában hirlapilag és körlevélben közölt belépési felhívásunkkal kapcsolatosan, ismételtén tisztelettel kérjük városunk közönségét, hogy az újonnan alakult „Nagyváradi Ipartestületi Hitelszövetkezet”-be, üzletrészek jegyzésével, tagul belépni szíveskedjenek. Intézetünk — a különleges ipari képviselő mellett — általános közgazdasági érdekeket szolgál és tagul bármely vagyona felett szabadon rendelkező helybeli lakost, vagy jogi személyt felvehet Amennyiben december havában a f. é. jegyzések zárulnak, kérjük azokat hivatalunkban, Str. Gen. Mosoiu (Mezey Mihály-u.) 4. vagy Kelen Béla igazgató urnál haladéktalanul szívesen eszközölni. Együttal kérjük az 50 koronás régi üzletrészek tekintetében is, melyek mint ilyenek érvényüket veszítik, a külön kiadott körlevél értelmében intézkedni. Kiváló tisztelettel a Nagyváradi Ipartestületi Hitelszövetkezet, mint a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Tagja igazgatója.

* A Gyilkos ünnepi száma e hét végén diszes vászonkötésben jelenik meg. Egyes szám ára 20 lei. Ezuton hívjuk fel a t. előfizetőket, hogy mindenki háza hoz kapja teljesen ingyen a Gyilkos váradi kiadóhivatalától.

* Ma utoljára látható a Dorian-filmszínházban a *Játék a sorssal* című 5 hosszú felvonásból álló kitűnő magyar film, melynek kettős főszerepét Fenyő Emil alakítja. Ez a nagyszerű Dorian-film, amely egy morfinista meghasonlott életét mutatja be, ma utoljára látható az 5, 7 és 9 órás előadásokon.

Fischer Aruházában Saspassage Harisnyák, Sokni, keztyűk Clark, Lancz, Oroszlán cernák és minden rövidárú olcsón vásárolhatók.

A Parisien Grillben

minden este 10 és fél órai kezdettel szigorúan családi műsor világvárosi attrakciókkal

OLCSÓ

CIPŐVÁSÁR

December hónap, rövid ideig, raktári készleteinket

10%

engedménnyel árusítjuk

DERBY (v. Hungária) CIPŐGYÁR

R. T. Flóközletel: Avram J. (Kossuth)-u. 5.

Nicolae Jorga (Zöldfa)-utca 7.

Karácsonyi
ünnepek
alkalmával

10%

engedményt ad a

már mélyen le-

szállított árakból

MISSIR

divatruháza

Elkeseredett harcolok az ortodox zsidók váradai kongresszusán A megobstruált liberálisok

Leegyszerűsítve a váradai ortodox zsidó kongresszus fő problémája eképpen jelentkezik: a központi Iroda (vagyis a zsidó ságot a kormány nyal szemben képviselő szerv) kolozsvári székhelyvel és világi elnökkel alakuljon-e meg az elkövetkező husztrumra vagy pedig fenmaradjon-e továbbra is az eddigi beszercei intézmény, papi elnökkel? Alapjában véve lényegtelen elvi kérdés ez az egész, de éppen ezért világnézetek ütköznek miatta egymással.

A kormány Kolozsvárt akarja az Iroda székhelyül és világi embert akar elnökül: ezzel szemben a szélsőjobboldali orthodox papság körömszakadtáig ragaszkodik a statusquohoz. Még a kongresszus megnyitása előtt a világi elnök hívei és a rabbik egyrésze közt bizonyos pártum jött létre, amelynek értelmében nagykodó Tischler Mórról választják meg elnöké. Ezt a pártumot be is terjesztették tegnap délután a kongresszus elé és már úgy látszott, hogy Tischler Mór megválasztása kétségtelen. Amikor a szélsőjobboldali Brach Saul nagykarólyi főrabbi az élén megobstruálta a javaslatokat. A kongresszus munkaképtelenné vált, úgy, hogy fel kellett függeszteni a tanácskozásokat.

Délután 6 órakor Ullmann Salamon beszercei főrabbi újból megnyitja a nagygyűlést és több rabbi nevében tiltakozik az ellen, hogy a kongresszus az Iroda elnökét megválassza. A kongresszus — ugymond — csak ötven tagu végrehajtó bizottságot választhat és ez a bizottság választja majd az elnököt.

Rosenfeld Salamon dr a szászrégeni hitközség kiküldöttje beszédben figyelmezteti a rabbikat, hogy őket terheli a felelősség, ha most a béke nem jön létre és ha az orthodoxiát a kormány egységesítési terve fenyegeti. Pedig ezzel a tervvel a kormány komolyan foglalkozik. A világi delegátusok nevében minden felelősséget a papságra hárít. (Taps.)

Hirsch Adolf után Jonescu Péter dr kultuszminiszeri vezérigazgató áll szótásra:

— Nem akartam már beszélni — ugymond — de látom, hogy itt felborult a béke — és így fel kell emelnem intő szavam. Kénytelen vagyok ezért a törvény teljes szigorát alkalmazni. Kijelentem, hogy minden hitközség csak a maga kebeléből való delegátust küldhet.

Végül felszólítja Jonescu a kongresszust, hogy új igazoló és jelölő bizottságot válasszon és ezeknek előkészítő munkája után a törvény értelmében ejtse meg az elnökválasztást.

Ullmann Salamon elnök rámutat arra, hogy délelőtt még az volt Jonescu vezérigazgató felfogása, hogy az elnököt a kongresszus válassza meg és ezt a felfogását hirtelen megváltoztatta. Különben — Ullmann szerint — ezt a kongresszust nem is az elnök, hanem csak az ötven tagu bizottság megválasztására hívták össze.

Márk Adolf (Nagyszeben) a béke megővására int.

Schwarz Jakab egy tiztagu jelölőbizottság kiküldését kéri. Élesen támadja a rabbi-kollégiumot, amely egyszerre felborította a békét.

Brach Saul nagykarólyi főrabbi tudadó temperamentummal tiltakozik még

a lehetősége ellen is, hogy világi elnök álljon az orthodox Iroda élén. Brach főrabbi általában olyan antimodern filippikát vágott ki a kongresszus folyamán, hogy akármelyik fajvédő cuzista vezér tanulhatna tőle. Frazeológiáját viszont —

Bajnoki vagy országos vívóversenyek?

Miért mondott le dr Zigre Miklós a kerületi sportszövetség elnökségéről

Sportkörökben élénk szenzáció erejével hatott dr Zigre Miklósnak a nagyváradai sportszövetség elnökének váratlan lemondása. A lemondást körülbelül egy héttel ezelőtt nyújtotta be dr Zigre a szövetség választmánya elé, nem sokkal a vívóversenyek betiltására, felsőbb helyről érkezett rendelet után. Azóta dr Zigre Miklós eltért a szándékától és Bukarest is megengedte a vívóversenyek megtartását. A betiltás és a lemondás között az összefüggést kellett fölfedeznünk, s most a Nagyváradai Estilap munkatársa érdekes háttérét festheti meg dr Zigre lemondásának, amely egyúttal rávilágít a nagyváradai sportszövetség és a bukaresti központ között lefolyt csatára is a vívóverseny megtartása érdekében.

Hogy a versenyt mégis megtarthatják Nagyváradon, legelső sorban dr Morár Teofil buzdító, önzetlen közreműködésének lehet tulajdonítani. Morár volt az, aki haladéktalanul fölajánlotta a szolgálatait, hogy elsimítsa a gátló ellentéteket és vállalkozott a közvetítő szerepére Nagyvárad és Bukarest között.

Az affaire egy tévesen értelmezett szó körül keletkezett. Ugyanis a Nagyváradai Sport Egylet, mint a vívóversenyt rendező egyesület, a kerület útján a központhoz benyújtott kérvénybe nüanszbeli hiba csuszott a verseny természetének megnevezését illetően s ez a rossz fordított szó vont maga után súlyos konzekvenciákat. A kérvényben az N. S. E. országos versenyre kért engedélyt de jóhiszemű proposícióját „concours regnicorilor” helyett „concours national”-ként terjesztette elő. A bukaresti központ ügyvezető elnöke Dinu Cesianu azonnal visszautasította a kérést azzal a megokolással, hogy bajnoki versenyt vidéki kerület nem írhat ki.

Ekkor lépett akcióba Morár Teofil, aki Bukarestbe utazott s személyesen interveniált az ügyvezető-elnöknél, akinek bebizonyította, hogy bajnoki jellegről a kérvénynek a halvány szelleme sem ábrándozik és érvei között hivatkozott még egy levélre is, amelyet a kérvény elküldése előtt két héttel maga a kerületi elnök, dr Zigre Miklós intézett Cesianuhoz és ez a levél világosan kifejezi, hogy a kerület intenciói csupán országos versenyre irányulnak.

bármilyen furcsán hangzik ez — teljesíggel az antiszemitától kölcsönözte a nagykarólyi főrabbi. Szerinte semmi szükség zsidó intellektuálisokra. Acionista újságírók — szerinte — még nagyobb ellenségei a zsidóságnak, mint a kimondott antiszemiták. A zsidó ifjúság nevelése — mondja Brach — térjen vissza a szigoruan vallási alapra. Le a középiskolákkal; egyetemekről szó se esék!

Szerencse, hogy Brach beszédének ezt a passzusát még nem kisszámu fanatikus hívei sem vették komolyan.

Cesianu ennek ellenére újból szigorú letiltó végzést intézett dr Zigre kezeihez.

Morár nem nyugodott, míg utját teljes siker nem koronázta. De Zigre Miklós dr. akit mélyen

Egy kis incidens a magyar nemzetgyűlésen

Bud. tud. jelenti: Hirt adtunk róla, hogy a pesti egyetemeken tegnap antiszemita botrányok folytak le, s igozaltatások kapcsán több zsidó diákot véresre vertek. Vass József népjóléti miniszter, aki a Párisban járó Bethlen gróf miniszterelnököt helyettesíti, a botrányok ügyében elhangzott szocialista interpellációra válaszolva hangsúlyozta, hogy erélyes intézkedéseket fogantatosított a kormány, s szigorú megtorlás fog következni a rendzavarókkal szemben.

Farkas István szocialista képviselő a miniszter beszédére így válaszolt:

A népjóléti miniszter ur válaszáat sem én, sem a nemzetgyűlés nem találta kielégítőnek.

Felkiáltások a jobboldalon: Honnan tudja?

Farkas István: A népjóléti miniszter ur ezekről a jelenségekről, mint izolált jelenségekről emlékezett meg, pedig ez csak egy láncszeme egy rendszernek.

Rothenstein Mór: Csilléry-rendszert!

Farkas István: Végre gyökeresen

sértett a fölöttes fórum érthetetlen, konok magatartása — lemondott az elnökségről. Lemonadását nyomban közölte is a kerületi szövetség vezető embereivel, akik rendkívüli ülést hívtak össze, amelyen demonstráltak Zigre dr mellett és határozatkat hoztak, hogy teljes elégtételben részesüljön a megbántott elnöki önértzet.

Közben Morár Teofil hazaérkezett és kezében lobogtatta az engedélyt. Sőt, közölte a vívóverseny rendezőségével, hogy Dinu Cesianu, minden bajnak az okozója, maga is részt óhajtott venni a törversenyben.

Zigre Miklós, mint értesülünk, most már megnyugodott és továbbra is elnök marad.

Cesianu pedig, talán még ma sem hiszi, hogy tényleg országos és nem bajnoki versenyre kért engedélyt a hányatott soru N. S. E.

ki kell irtani a rendszert. Utal arra, hogy a Lázár kávéházban, valamint az egyetemen katonák garázdálkodnak. Kérde, ki az ura a hadseregnek, a kormány-e vagy a kormányon felül álló ténnyezők.

Vanczák János: Ergerberger a hivatalos indulójuk.

Farkas István: Tessék arra gondolni, valahányszor a miniszterelnök az ország érdekében a külföldön járt, mindig megismétlődnek ezek a heccsek.

Huszár Károly: Ez az igazi hazaárulás!

Wolff és Csilléry folytonasan közbeszól.

Csilléry András: Már előre megindult a mentési akció.

Pickler Emil (Wolff Károly felé): Bomba-spiritusz rektor!

Wolff Károly (Rassay és a szocialisták felé): Még találkozunk.

Csilléry András: Izgatás a hadsereg ellen, semmi más.

Wolff Károly: Ostoba demagógia, amit Farkas ur csinál.

Farkas: Maga nem is ostoba már. Maga egy rosszakaratu ökör.

Óriási zaj. Az elnök kénytelen szünetet rendelni.

Franciaország ünnepelt regényírója mozdonyvezető volt

— Párisi tudósítás. —

A Goncourt-díjat az idén Lucian Fabre kapta meg egy nagy regényért, amely a háborus konjunktura egyik szerencselovagjának gyors emelkedését írja le éles lélektani analízissel és érdekes környezet-festéssel. A regény három testes kötetben mondja el egy modern pálya történetét. Rábevel: ez a regényhős neve, és a regény címe.

Lucian Fabre mindössze harminc négy éves, de már érdekes mult áll mögötte. Szülei szegény parasztemberek voltak és így Fabre mint ipari munkás indult el, azután évekig volt mozdonyvezető. Később ismét egy gyárnál vállalt munkát és itt energiájával technikai igazgatóvá küzdött fel magát a háborus évek alatt, amikor alkalma nyílt ké-

pességeinek és erélyének bizonyítására. A szó bizonyos értelmében tehát Fabre is háborus karriert futott be... Irodalmi munkásságát a Goncourt-díj nyertese két kis verseskötettel kezdte meg, de ezek nem keltettek figyelmet. Azután néhány tudományos tanulmányt tett közzé, és ezt követte egy könyv, Einstein elméletéről. Ez volt a relativitás tanának bevezetése Franciaországba és Einstein kijelentése szerint ez a legjobb könyv abban a hatalmas irodalomban, amely a relativitás tanakörül keletkezett. Fabre könyve gyors egymásutánban sok kiadást ért meg francia nyelven és megjelent több fordítása is. A Rábevel kötetét némi bizalmatlanság fogadta, hiszen kezdett

gyanussá válni Fabre sokoldalúsága: de a regény nagy és súlyos kvalitásai eloszlatják a bizalmatlanságot. A francia irodalmi körök csakhamar jelentékeny esemény gyanánt kezdték emlegetni Rabevel három kötetét és most a Concourt-díj csak az irodalmi közvélemény által hozott ítéletet szankcionálja.

Sok mindent próbált és sok próbát állott ki Fabre harcminnégyéves koráig, tehát igazán érdeklődéssel kell várni: hová fog vezetni írói fejlődése és hová fog vezetni életének utia.

A Gyerme barát szombati teadélutánja

A Gyermekebarát szombati estéje iránt meglepően széleskörű az érdeklődés. A műsor nagyszerű száma lesz Sas Ede „Csipkerózska” című bájos jelenete, melyet Sulyok Ica, Südy Jenő, Gargya Géza és Gersényi Elemér fognak előadni. Guttmann Miklós dr. zongoraművész játéka a következő szám. Ezt a Gyermekebarát működéséről felvett szenzációs film fogja követni, melyet Iric Sándor a kiváló film-operatőr vett fel a nagyváradi szép asszonyok segítségével. A filmet Perédy György újságíró konferálja. — Nagyszerű buffé lesz és tánc reggelig a legkiválóbb cigány: Bura Karcsi játéka mellett. A teaestély kezdete este fél 7 órakor. Belépődíj 20 lei. A hölgyeket kéri az elnökség, hogy szombat délelőtt 10 órától küldjék ajándékaikat a Kath. Körbe.

Főszerkesztő: MARTON MANÓ
Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

ÜRES Odolos üvegeket
magas árban átvessz a

Hattyu Áruház-cég
SAS PASSAGE

ODOL-SZÁJVIZ nagyban és kicsinyben leg. lecsőbb beszerzési forrása.

Nem üres reklám,
hanem valóság,
jól és olcsón vásárolhat

Witraelnél

Str. Avram Jancu (Kossuth-u.) 5
Kábat és kosztüm szövetek, bar-
chet, flanel, vászon, schiffon stb.

Keztyű különlegességek

Női és gyermek patent harisnyák
nagy választékban érkeztek az

Old-England-ba

Női cinyók

NŐI KABATOK

ruhák, bluzok, pongyolák
és női kalapok legújabb-
ságban

HEVESI

Páris divatruházában,
Str. Nic. Iorga (Zöldfa-u.)

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Első csemetés, vigjáték ujdonság, 3-szor, bérleten kívül.

Csütörtök: Ripp van Winkle, operett repris A bérlet 49. szám.

Péntek: Cyrano de Bergerac, B bérlet 50. szám.

Szombat délután: Hazajáró lélek, olcsó helyárakkal.

Szombat este: Troubadour, opera repris A bérleten kívül.

Vasárnap délután: Szép asszony kocsisa, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Tangó királynő, operett ujdonság negyedszer, bérleten kívül.

Hétfő: Troubadour, opera repris A bérlet 51. szám.

Világhírű csodagyerekek fellépése a színházban

A kis Lubinszky Tibor Váradon

A jövő hét nagy eseménye lesz a Lubinszky együttes váradai fölépése. Bécsi, Berlin, Budapest, Kassa, Pozsony közönsége és sajtója nagy elragadtatással beszélt a három tüneményes tehetségről, akiket filmről már Nagyvárad közönsége is jól ismer. A kis Lubinszky Tibor a Koldus és királyfi filmen mutatkozott be először Nagyvárad közönségének, most a színpadon színdarabokban ének és táncokban mutatkozik be úgy, mint két művésztestvére. — A Lubinszky együttes nagyszerűségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy Molnár Ferenc, Harsányi Zsolt, Emőd Tamás, Széll Lajos, Heltai Jenő és Kalmár Tibor irtak nekik darabokat, színdarabokat, amelyeket olyan tökéletes művészetel adnak elő, amelyet gyermek-től még eddig nem láttunk. A Lubinszky együttes a jövő héten pénteken este mutatkozik be egy különálló esti műsorral, melyet csak ezen az estén játszanak el. De délutáni előadásokon is fölépnek, akkor is nagyszerű és igen érdekes lesz a műsoruk. A Lubinszky együttes olyan szenzációs, hogy szerződésük most Amerikába köti s mielőtt kiutaznak a romániai színpadokat keresik fel. Két kis drámát, két vigjátékot fognak bemutatni pénteken este több ének és tánc mellett. Rajtuk kívül fellép még Rajz Margit, a Lubinszky gyermekek anyja és idősebb Lubinszky Tibor is, ki a Nemzeti színház tagja. Az előadásokat és a darabok betanítását Fodor Oszkár a kiváló rendező Reinhardt társulatának helyettes igazgatója intézi.

— Első csemetés. Az idei szezon nagyszerű vigjátéka az Első csemetés, melynek a bemutató előadásán hatalmas sikere volt, ma este 3-szor lesz a színház műsorán, bérleten kívül a bemutató szereplőivel.

— Ripp-Ripp. Holnap este lesz a Ripp van Winkle nagy operett előadása teliesen új betanulás-

ban, melyben az operett együttes legjobb erői vesznek részt. A Ripp holnap este B bérletben kerül előadásra.

— Cyrano. Pénteken este B bérletben Rostand örökbecsű műve a Cyrano kerül színre. Ez lesz a nagysikerrel felújított romantikus színműnek a negyedik előadása az idei szezonban.

— Troubadour. Teliesen elkészült az opera együttes a leg szebb Verdi operával a Troubadourral, mely szombaton este kerül az idei szezonban először előadásra bérleten kívül. Hétfőn A bérletben lesz a színház műsorán a Troubadour.

— Tangó királynő. Igen nagy az érdeklődés a vasárnap esti Tangó királynő Lehár operette negyedik előadása iránt, mely bérleten kívül lesz megtartva. A főszerepeket Bico, Zilahi, Borovszky, Békési, Misoga, Madas és Vigh játsszák.

— Délutáni előadások. Szombaton délután a Hazajáró lélek olcsó helyárakkal, vasárnap délután a Szép asszony kocsisa táncos operette mérsékelt helyárakkal kerül előadásra.

Karácsony

előtt

szövekkülönlegességek

melyek lecsökkent árban

HAVAS ÉS GRÜNFELD

pozitív és helyszíni kereskedők
Str. J. Vulcan (v. Nagy Sándor-utca) 4.

PUBLICATIUNE.

Din incredintarea clientului meu firma Silberstein si Somló din Oradea-Mare — prin intermediarea notarului public — in sarcina si risc al cumparatorului tardiv sa tine licitatie publica la 18. Decembrie a. c. la orele 3 d. m. in magazinul clientului meu din Bulevardul Regele Ferdinand Nr. 18. Se vand: svetere pentru copii, tricouri, manusi, jambiere si prime. Pretul de strigare: 15.986 lei, eventual se va vinde si sub acest pret. Vadiul: 2500 lei. Taxa de cumparare o suporta cumparatorul, care e obligat a prelua marfa numai decat. Pretul de cumparare si taxa se achite in numerar numai decat. Marfa pana in ziua licitatiei se poate vedea oricand in magazinul clientului meu in timp cat sunt deschisa pravalile. Oradea-Mare, la 11. Decembrie 1923.

Dr. Josif Lánzi,
advocat.

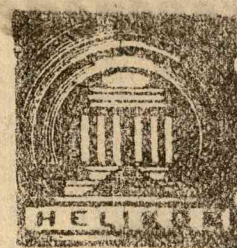
WEICHNER
SZÜCSÁRUHÁZ
URI-U.4.

ELSŐRANGU LISZTJEIM ÁRAI:

1 kgr	0-ás dup'a grises	9— Lei
1 "	főző liszt	8— "
1 "	kenyeri szit	5-75 "

Olcsóbb a liszt

Főzőlékek, hűvelyesek hallatlan olcsón. :: Kereskedőknek angro árak!

Régségeket vásárol és elad,
Különlegességek: porcellán,
üveg, fayence és email.
Nagyvár d, Szaniszló-utca 1.

Schwartz ékszerész

Str. Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1. sz. a.

Vesz,

elad,

cserél

Bíráns, arany és ezüst
tárgyakból és vasból
Saját modern műhely

Készít,

javit,

átalakít

Ritka alkalom!

Olcsóbb dísz tárgyak kiállítására
miatt izléses karácsonyi ajándékok

már 50 leitől

kezdve **Sternberg I.**

Oradea-Mare Piața Unirii 2.

Telefon 13—45

Gyönyörűen

előhuzott kelim párnák, him-
zett miliók, gobleinek, filek
kaphatók a

„Renaissance” kézimunka üzletbe

Vlahuta (Szt. János)-utca 35

Előrajolás, párna montiro-
zás és fehérnemű varrás a
legkényesebb ílés szerint
Szíves pártfogást kér

ÁRGYELÁN ENMA ÉS TSA

PéNZ- és helyszűke miatt

raktáron lévő zongora,
ebédő, háló, uriszoba,
Wertheim-kassza, perzsa
szőnyeg, gyári szőnyegek
esillárók és hancsertakarók

minden elfogadható árban eladnák

Beck és Benjámín

Str. Cogălniceanu (Váradí Zsig-
mond-utca 11.) Telefon 1703

„Patria”

himnő előnyomda és rövidáru üzlet

Str. Alexandri (Tekei-u.) 38

azam alatt megnyitott kézimunka
készenlést mérsékelt árban
vállalunk.

Grünwald Bella Bihari Szidi

Blumnál

Piața Unirii (Szt. László-tér) 5.

APRÓHIRDETÉSEK

LAKÁS

1 szobás lakás a Calea Victoriei (Kolosvári-utcán) olcsón átadó. Ügynökség Strada Episcopul Ciorogariu (Uri-utca) 11. szám. 237

KÜLÖNBEJÁRATU szép butorozott szobát központban keresek 1 személynek bukaresti vállalat itteni vezetője. Cim Hegedüs hírlapirodában.

ALKALMAZÁS

KERESKEDELMIT végzett 2-3 évi gyakorlattal bíró fiatal tisztviselő, lehetőleg román nyelvtudással részvénytársaságnál azonnali belépésre felvétetik. Ajánlatokat „Pedáns” jelíggel Hegedüs hírlapiroda továbbítja. 232

EGY ügyes fényképész segédet keres Dajkovits fényképész, Sas-palota. 240

KEZDŐ irodatiszaksasszony (gyors- és gépiró) azonnal felvétetik a Minerva nyomda irodájában (Sas-passage). Jelentkezni d. e. 11-12, délután 5-6 óra között. 239

IRODAI munkálatokban gyakorlott kisasszony azonnal felvétetik. Cim a Hegedüs hírlapirodában. 234

PERFECT szobalányt és szakácsnét jó bizonyítvánnyal nagyobb fizetéssel felveszek. Cim Hegedüs hírlapirodába. 235

FIATALABB perfect főzőnő kerestetik Temesvárra. Cim: Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 12. I. 9. 236

ADÁS-VÉTEL

ELADÓ egyemeletes modern bérház, legjobb helyen. üzletekkel, óriási telken sok szép épülettel. Az egész ára 675.000 lei, vételhez egyelőre kettő százezer lei szükséges. Kortnáros László, Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 22. 229

BIZOMÁNYBA elfogadok bármilyen fehérneműt, — porcellánokat, szőnyegeket és képeket. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 903

EGY persianer rövid női bunda, férfi szörme bunda és egy nagy férfi szörme, béléses antó bunda eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra. Szász. 955

ELADÓ Strada Legasului (Bölcsőde-utca) 12. sz. gyönyörű ház. Strada Horticultorilor (Kertész-utca) 22. beköltöztethető, 180 ezer. Weisz Gizi, Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 193

ELADÓ Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 12. számú háztelék 30 méter hosszú 307 négyszögöl. Weisz Gizi Str. Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 192

FUTÓSZÖNYEGET 10-15 métert v. Argamann 2 és fél-2 és fél méretűt) alig használtat megvételre keresek. Cimet Hegedüs hírlapirodába kérek. 213

VADONATUJ városi bunda, modern angol szövetből nutria sálgallérral olcsón eladó. Strada Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 1. elsőemelet 3. 224

ELADÓ Szilágymegyében cserép és téglagyár 4 k. hold föld, üzletiroda, gyár, urilakással, külön is eladó. Weisz Gizi, Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. szám. 219

ELADÓ Strada I. C. Bratianu (Szaniszló-utca) elején magánház beköltöztethető 4 szobás, fürdőszobás lakás. Weisz Gizi, Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. szám. 191

EGY alig használt bőr férfi kabát eladó. Str. Horia (Báthory-utca) 16. ajtó 10. szám. 21

KABÁT és ÖLTÖNY SZÖVETEK BEN KARÁCSONYI OCASIO nagy árengedménnyel SZÉKELY

posztóáruházban, Strada Avram Jancu (Kossuth Lajos-utca) 7.

NAGYON szép file csipkék betétek, motívok, nagy választékban kaphatók. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 53

ELADÓK gyönyörű szép fehér himzett stórok és dupla ágyterítők. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. Szász. 906

ELADÓ 3 méter szürke angol szövet, 5 méter fekete kockás taft olcsón. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 71

ELADÓ Biharmegye határában teljesen mentesített főúri lakással ellátott 400 k. hold birtok. Weisz Gizi, Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 220

ELADÓ Strada Csengeri utca 25. ház két utcára nyíló 4 szobás urilakással, elfoglalható. Weisz Gizi, Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 218

ELADÓ olcsón Hevesi-telep Kertváros Radulyház elfoglalható korcsma, üzlet, lakással. Weisz Gizi, Strada Tipografiei (Nyomda-utca) 4. 217

ZOMÁNCOZOTT folyton égő kitűnő vaskályha eladó. Str. Coloman Rimanóczy utca 9. fél-emelet. 241

SANITAS (szobagőzfürdő) teljesen jó, olcsón eladó. Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 30. jobbra, Szász. 59

KÜLÖNFÉLÉK

HAZI koszt elsőrendű négy táj étel 25 lei. Strada General Holban (Széles-utca) 29. 226

HÁROM fogásos ebédkoszt 400 lejért kapható özv. Kárpáthy Józsefné. Str. Pasteur. 230

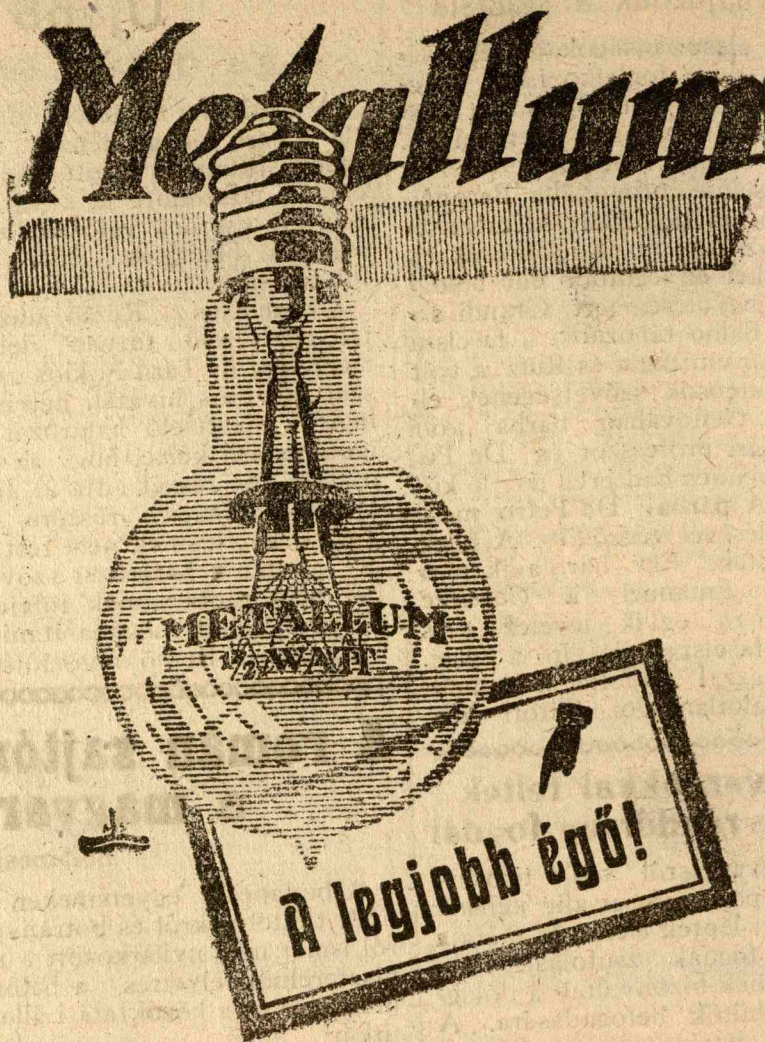
FÉNYKÉPEK után bármilyen festményeket jutányos árban készítek. Cimeket a Hegedüs hírlapirodába kérek. 238

Prima, hizott

uradalmi
zsírsertések
kaphatók

a városi
hizlaldában

St. Ladislau (Kőrös-u)

LEGOLCSÓBB

LEGGYORSABB

LEGPONTOSABB

Utlevel és Vizum ügyekben

SCHREIER Parcul Stefan cel Mare (Tisza Kálmán-tér) 1.

Allandófutárjara Kolozsvár, Brassó és Bukarest között
Díjtalan felvilágosítás! Levélbeni megkeresésre azonnal válaszolok!

Nyakkendő, narisnyák,
kesztyűk és ingekben
Karácsonyi Occasio
Molnár-nál
Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 9. sz.

Női és gyermekkabátok
ruhák mélyen leszállított árban

MODELL ÁRUHÁZ
Vlahuta (Szt. János)-u. 6.

ASZÓDI
Mikulás és karácsonyi
cukorka vására megkezdődött
Sas palota

Bámulatos olcsó karácsonyi vásárt rendez
HERBST ékszerész
Bul. Reg. Ferdinand 9
Özv. Petriné ékszerész üzletében
Brilliant, arany, ezüst ékezetek
most érkeztek. Nickel, acél órák
jótállással rendkívül olcsó árrért.
Tessék a kirakati árat figyelni!

ELISABETA
fényképeszeti műterem
Foglalkozik:
a legmodernebb fény-
képfelvételekkel

Ferdinand király (Rákóczi)

ELADÓ HÁZAK

Bémer-tér mellett magánház 4 szobás, fürdő 550 ezer, Szilágyi Dezső-utca 1 millió 2 százezer, Uri-utca 600 ezer, Szaniszló-utcán 600-400 ezer, Kossuth-utcán, Szacsavai Kispiac-tér mellett szép modern beköltöztethető ház 650 ezer; vannak a minden utcáján beköltöztethető házak ezer lejtől 2 millióig szólók, lakások, üzletek, butorozott szobák stb. kását, házat, szőlőt, földet, zott lakását eladni, kiadni, akarja, bizalommal forduljon hozzám azonnal elintézem, bármilyen árban elfogadok. Lakásokat négy óra alatt közvetítek.

WEISZ GIZI hírlapiroda
Str. Tipografiei (Nyomda-utca)
Str. Bratianu (Szaniszló-u.)

Sonnenfeld Adolf r.-t. Nagy